

Zanimive vesti iz življenja naših rojakov po raznih nasebinah Amerike

V Calumet, Michigan, je umrl dobro poznani rojak George Klobočar, rojen v Tancagori pri Cernomlju. V Calumetu je bival celih 45 let. Bil je zaposlen v rudniku Calumet-Heckla družbe. Zapušča dva sina in sicer Franka v Detroitu in Josipa, ki se nahaja pri mornarici Zed. držav, ter dve hčerki, Mary v Milwaukee in Ano v Chicagi.

Pridni rojaki v Milwaukee, Wisconsin, so očistili zemljišče, ki je namenjeno za bodočo zgradbo S. N. Doma. Nad dvajset rojakov je ves dan delalo in prostor posnažilo. In slovenski mesar Frank Selan je rojakom prinesel mesa, da so lahko se nasitili pri težkem delu, gospodinje so pa preskrbele za krofe in potice.

V Milwaukee, Wisconsin, je umrl rojak Tony Plesec, doma iz Ratimirja pri sv. Frančišku na Štajerskem. Ranjki je bil samec. Nahajal se je v Ameriki od leta 1902. Zapušča sestro Josephine in brata Valentine Plesec v Clevelandu, pa tudi tri brate in eno sestro v stari domovini. V istem mestu je v okrajni bolnici preminul rojak Mike Šoštarčič. V Ameriko je prišel v letu 1888. Nad 33 let je delal v premošnjih rovih v Pennsylvaniji, nakar je bival zadnjih 10 let v Milwaukee. Star je bil 71 let in doma iz Vodine pri Metliki. Poleg soproge zapušča dva sina, tri hčere in 7 vnukov.

Samomor je storil rojak John Žlabernik v Milwaukee, Wisconsin, star 60 let. Ranjkemu je pred tedni umrla soproga, in splošno se domneva, da se mu je radi žalosti omračil um. Doma je bil iz Prihove na Štajerskem. V Milwaukee je tudi umrl te dni rojak John Šklander, star 41 let, doma iz Brezovice pri Šmarjeti. Zapušča ženo in tri otroke.

V Rock Springs, Wyoming, je umrla rojakinja Francka Jereb, in sicer za pljučnico. Zapušča pet sinov, katerih najstarejši je komaj 10 let, najmlajši pa 9 mesecev. Ranjka je bila doma iz št. Jošta nad Vrhniko. Stara je bila 45 let. V istem mestu je pred kratkim umrl rojak Frank Mevk, star 60 let, doma iz Rovt nad Logatcem.

Dne 9. maja priredi v Chicagi Miss Jeanette Perdanova iz Clevelanda svoj koncert, za katerega vlada v Chicagi veliko zanimanje.

V Palmyra, Wisconsin, je umrla Marija Bitenz, rojena v vasi Ternovec, fara Rečica, stara 46 let. Zapušča moža in 10 otrok, starih od 11 do 25 let.

V Claridge, Pennsylvania, je umrla rojakinja Marija Likar, doma iz Leskoveca pri Poljanah. Stara je bila 55 let. Da je bila ranjka zelo priljubljena in poznana v mestu in okolici, pričča dejstvo, da je sledilo pogrebu 97 avtomobilov.

Prestavljenja seja

Danes zvečer, 5. maja, se vrši redna seja podružnice št. 14 S. Z. v navadnih prostorih. Seje te podružnice se vršijo sedaj vsak prvi tork v mesecu.

Poljaki praznujejo

Poljaki v Clevelandu so preteklo nedeljo slovesno praznovali 140-letnico, odkar je bila proglašena prva poljska ustava.

Narodna obrana

V sredo večer, ob 8. uri, se vrši v S. N. Čitalnici na St. Clair Ave. seja Narodne obrane. — Predsednik.

Sam in brez radia je poletel mlad Japonec preko Pacifika v Ameriko

Tokio, 4. maja. Seiji Joshivara, 27 let stari japonski zrakoplovec, je poletel danes zjutraj iz tega mesta na 6,238 milj dolgo pot preko Aleuskih otokov in Alaske v San Francisco. Mladi aviator je znan na Japonskem kot "Japonski Lindbergh." Nahaja se sam v zrakoplovu, in ti soče ljudi ga je z viharjem navduševanjem zrla, ko se je dvignil v zrak. Joshivara, ako se mu posreči priti v Ameriko, bo prinesel osebnih pozdrave odličnih Japoncev predsedniku Hooverju. Prvi pristan za zrakoplovca je bil v mestu Numasaki, 368 milj severno od Tokia. Prihodnji polet ga bo ponesel 298 milj severno do Hokkaida, nakar poleti proti Kuril otokom do Petropavloska v Sibiriji do Bering morskoe ožine, proti Aleutskim otokom in do Sewarda, Alaske. Otdod poleti proti Seattle, Washington, in do San Franciscu. V zrakoplovni krogi se trdi, da bo pravi čudež, ako mladi japonski zrakoplovec dovrši svoj polet brez nesreče, ker je polet skrajno težaven.

Štiri dekleta v kratkem umorjena v Californiji

San Diego, Cal., 4. maja. — Štirje umori so se v tem mestu pripetili skoro eden za drugim. Danes je bila umorjena 22-letna Hazel Bradshaw, ki je bila edina pomoč v družini, ki ima 9 mladoletnih otrok, dočim sta oče in mati brez dela. Njeno truplo so našli blizu vile, v kateri prebiva neki M. E. Garrison, ki je hodil za mladim dekletom. Na truplu so ugotovili 17 ran, prizadetih z nožem. Pred enim tednom je bila umorjena 10-letna Virginia Brooks, potem so našli mladoletno Louise Tueber občeženo in mlada Mrs. Dolly Bibbens je bila zadavljena pred nekaj tedni v njenem stanovanju. Policija nima najmanjšega sledu, kdo bi bil morilec.

Obstreljena dekleta

Ko je šla sinoči Miss Louisa Gaudig, iz Johnstowna, Pa. po Ansel Rd., je iz nekega avtomobila padel strel. Miss Gaudig je bila nevarno ranjena. Na enak način je bila obstreljena sinoči Miss Geraldine Marko, 3769 W. 133rd St.

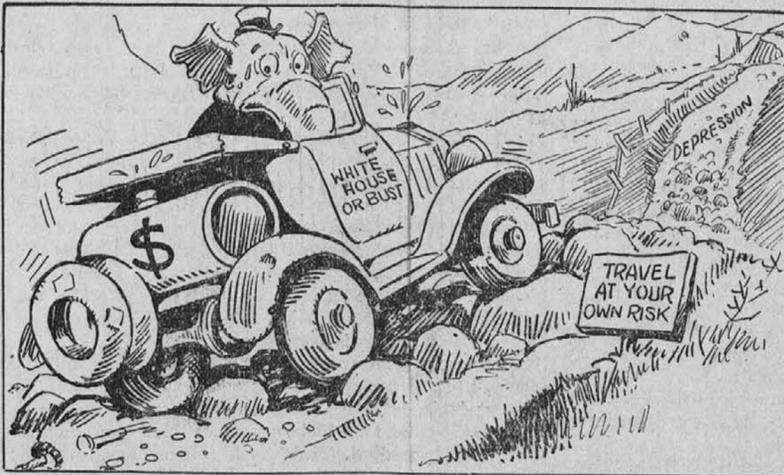
Zadnja čast

Prosi se članice društva Carniola Hivo št. 493, da se danes zvečer zbere na domu umrle članice Agnes Gregorc, 903 E. 209th St., da se ji izkaže zadnja čast. — Tajnica.

Dr. Seliškar govori

Nocoj zvečer ima slovensko trgovsko društvo, The St. Clair Merchants Improvement Association svojo redno sejo, za katero vlada izvanredno zanimanje. Seja se vrši v prostorih S. N. Doma; točno ob 8:30 zvečer, v sobi številka 2. Jako važne zadeve so na programu seje in želi se, da so absolutno vsi člani društva gotovo navzoči. Kot glavni govornik na seji bo dr. J. M. Seliškar, predsednik North American Trust Co., slovenske banke, ki ima jako važno poročilo za vse člane društva. Njegov govor bo jako zanimiv. Privedite gotovo vsi. Po seji se bo seriral prigrizek. Vas prav prijazno vabi — John M. Hochevar, tajnik.

KDO BO KONČNO DOSPTEL V BELO HIŠO

IZVRSTNA PREDSTAVA V PRID BREZPOSELNIH ČLANOM SDZ.

Slovenska Dobrodela Zveza šteje v nasebini Collinwood šest dobrih društev in sicer: društvo Kras, društvo Collinwoodske Slovenke, društvo Združene Slovenke, društvo Blejsko Jezero, društvo Modern Crusaders in društvo Eastern Star. Zavedajoč se težavnega položaja med članstvom Zveze, katerih štejejo ta naša društva nad 1,500, so sklenili, da priredijo nekaj izvanrednega, da pomagajo brezposelnim članom in dobijo denarja dovolj, da vsaj začasno plačajo assemente za one člane in članice, ki so v resnici potrebni.

Sklenili so vrli Collinwoodčani, da priredijo izvanredno zabavo, veselic in sestanke na dan 10. maja, to je, prihodnjo nedeljo. Prireditev se vrši v Slovenskem Delavskem Domu na Waterloo Rd. Ves čisti dobiček te prireditve gre za plačilo assementov v resnici potrebnim članom in članicam.

In to bo prireditev izvanredne vrste. Program so naredili tako bogat, da ga zlepa ne dobi mo takega. Samostojna "Zarja," pride z vsemi svojimi pevci. In istočasno nastopi tudi "Klubova Zarja," odsek št. 27 J. S. Z. To bo petje, da ga boste z največjim zanimanjem poslušali.

Pa tudi priljubljeno društvo "Soča" nastopi s pevskega točkami. Poleg tega pa poznani kvartet pevskega društva "Jadran," Podboj-Dujmovič, Stanovnik in Novak. Nastopijo tudi solisti Mary Ivanuš, Louis Belle, Frank Plut in drugi.

Kot že poročano, nastopiti tudi Josephine Lausche-Welf in Mary Udovich. Kaj hočete še več. Naši najboljši pevci in pevke iz vsega Clevelanda bodo zbrani pri tej prireditvi, katere namen je tako dobrotel in

blag. Le redkokdaj imamo pri nastopu toliko naših domačih umetnikov kot jih bomo imeli v nedeljo. Vsi se strinjajo v tem, da brezposelnim je treba pomagati, in mi pričakujemo, da bo prireditev združenih društev Slovenske Dobrodela Zveze v očigled v resnici bogatega programa prinesla najboljši uspeh za naše člane in članice Zveze.

Da pa ne boste rekli, da ste zastoj prišli na prireditev in plačali samo vstopnino, so društva pripravila za vas 75 jako krasnih dobitkov. Oziroma so naši poztvovadni slovenski trgovci, katerim tudi trda prede, kot vam, ki ste brez dela, po svojih najboljših močeh darovali, kar so mogli, da pomagajo brezposelnim. Kako boste dobili dobiček na tej prireditvi? Prav lahko. Z vsako vstopnico dobite dve priliki do dobitka. Toliko

Radi dekleta

Ko se je oglasil 23-letni Mike Matts, 2505 E. 35th St., večeraj pri vratih stanovanja družine Wm. Kirsch, ker bi rad govoril s hčerjo Kirscha, mu je oče dekleta povedal, da "punce ni doma," nakar je bil Matts tako nevoljen, da je potegnil revolver ter streljal na očeta dekleta, s katerim se je družil tri leta. Ranjenega Kirscha so v nevarnem stanju odpeljali v bolnico, dočim se je nepremišljeni fant izjavil na policiji, da se je tako razjezil, da bi postreljal vso družino, ako bi se tedaj nahajala doma.

25,000 romarjev

Preteklo nedeljo se je zbralo v Providence Heights, v bližini Clevelanda, nad 25,000 romarjev, ki so prišli tja iz Clevelanda in drugih delov države Ohio. Katoličani imajo tam božjo pot lurske Matere božje.

dobitkov se ni bilo zlepa podarjenim na društveni prireditvi. Oblike, živčev, čevlji, denar, hišne potrebščine, vse se bo oddajalo zastoj. 75 oseb bo srečnih dovolj, da dobi, kar mogoče najbolj potrebuje.

Ker se gre za blago stvar, bo "Ameriška Domovina" te dni napisala še več o tej izredni prireditvi collinwoodskih društev Zveze. Vsaj naša dolžnost je, da po svoje pripomoremo k uspehu, a medtem pa gledajte tudi vi, da imate še 50c za vstopnico k prireditvi, da pridete vsi. Napolnite dvorano. Ničče ne bo imel dobička od te prireditve, kot oni, ki so najbolj potrebni.

Portugalski uporniki so se podali v vladi

Lisbon, 3. maja. Uporniki v glavnem mestu otoka Madeira, Funchal, so se večeraj podali portugalski vladi in odložili svoje orožje. En cel mesec so se borili z vladnimi četami in so končno sprevideli, da ne morejo nikamor naprej. Portugalska vlada bo milostno postopala z njimi.

Obeščeni

Policija poroča, da se je tekom preteklega tedna v Clevelandu obesilo 11 oseb, deloma radi boleznih, deloma radi omračenja duha ali radi brezposelnosti.

Zrakoplovci

V državi Ohio se nahaja danes 588 zrakoplovec, in v vseh Zedinjenih državah pa 9819. Izmed posameznih držav jih ima največ Californija, 1628.

Zaslišanje za državljanstvo
Prihodnje zaslišanje za pridobitev ameriškega državljanstva se vrši na sodnji v Clevelandu v petek, 15. maja.

* Sedem bomb so zagnali ganježi večeraj v Chicagi.

Tudi v teh slabih časih se lahko naredi denar, kdor zna izkorističati

Reno, Nevada, 4. maja. — V tem mestu se danes prodajajo razporoke za denar in vabi se direktno one, ki imajo premoženje, da pridejo sem in hazardirajo. Mestna vlada je znala izkoristiti položaj in tudi vsa doletila nove državne postave, glasom katere je razporoka v tej državi tako lahka kot v žvižgata, kadar se dobro počutite. Nad 5000 zakonskih parov je dospelo v to mesto iz vseh krajev Zedinjenih držav, da dobijo razporoko, katere sicer ne bi bili deležni, ako bi prosili za razporoko v svojih lastnih državah. Ljudje, ki iščejo razporoke v mestu Reno, zapravijo tam silne vsote denarja. Omenjenih 5000 parov, ki čakajo na razporoko, je že doslej zapravilo nad \$5,000,000. In s tem mesto bogati. Druga gega vam ni treba, glasom državne postave, kot da bivate 90 dni v mestu, pa dobite razporoko, pa če imate kak vzrok ali pa ne. To je bilo pred nekaj meseci. Medtem pa je naredila država Arkansas isto postavo glede bivanja v državi za dobo 90 dni, in ker Nevada ni hotela, da bi država "Arkansas" razdrobila razporočni business, je državna postavodajala določila, da kderkoli biva le šest tednov v Nevadi, dobi lahko razporoko. Ker so se pa državni postavodajalci bali, da če skrajšajo postavnino dobo bivanja v državi za razlog za razporoko, in da razporočenci ne bodo dovolj zapravili, so državni postavodajali odglasovali, da je dovoljeno postavno hazardiranje v državi. Oblasti pričakujejo od tega \$10,000,000 na leto, ali več kot dovolj, da se pokrijejo vsi državni stroški in ljudi je ob vsakem času neumnih dovolj, da hazardirajo.

Navadna šala, ki je povzročila smrt

Canon City, Colo., 4. maja. — Očividno prav nedolžna šala je povzročila smrt nekega tiskarskega učenca v tem mestu. Zvaljili so ga v neko prazno hišo, kjer bi se imel baje sestati z nekim dekletom. Ko je fant stopil v hišo, so ga zgrabili dozvedni starši dekleta, ki so se na videz razhudili nad fantom, kar si je slednji tako zelo vzel k sreči, da ga je zadela kap in je padel na mestu mrtev na tla.

Smrtna kosa

V pondeljek dopoldne je preminula Agnes Gregore, rojena Kente. Ranjka je bila stara 46 let, doma iz vasi Hinje. Tu je bivala 23 let. Bila je članica društva Maccabees št. 493, Slovenske ženske Zveze št. 14 ter Oltarnega društva sv. Kristine. Tu zapušča žalujočega soproga, dva sina, Antona in Johna, štiri hčere, Agnes, Mary, Ana in Frances, ter dve sestri Mrs. Mary Majer in Mrs. Josephine Fink. Pogreb ranjke se vrši v četrtek zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 903 E. 209th St. in na St. Paul's pokopališče, pod vodstvom A. F. Svetek Co. Bodi ranji ohranjen blag spomin. Naše iskreno sožalje sorodnikom.

Mladinska prireditev

V soboto, 9. maja, priredi Slovenska Mladinska šola S. N. Doma predstavo in ples v S. N. Domu na St. Clair Ave. Prijazno pozivljemo cenjeno občinstvo, da v čim večjem številu posesti to prireditev.

Več ljudi odhaja iz Zedinjenih držav kot pa prihaja naseljenecv

Washington, 4. maja. — Pravič v zgodovini Zedinjenih držav se je pripetilo letos, da je odšlo več ljudi iz Zedinjenih držav kot jih je pa prišlo. Zedinjene države so bile od nekdanj zatočišče vseh preganjanih, toda danes je videti, da se republikanska vlada brani sprejemati nove naseljenecv. Ameriški konzuli v tujemstvu so dobili navodila, da nikakor ne izdajajo potnih dovoljenj novim naseljenecv. Gladscm drastične postave, narejene od republikanskega kongresa v letu 1924, bi smelo priti v Zedinjene države v februarju mesecu nekaj nad 10,000 oseb, toda v resnici je samo 3,147 oseb dobilo dovoljenje za prihod. V februarju mesecu lanskega leta je prišlo sem nad 13,000 novih naseljenecv, in v letu 1929 pa celo 17,000, in to samo v februarju mesecu. V istem času so deportacije tujcemcev silno narastle. Od januarja do 1. maja so deportirali letos vsak mesec približno 2500 tujcemcev, o katerih trdijo, da so prišli sem nepepstavnim potom. S pomočjo policije vprizarjajo naseljniški uradniki prave pogone na gotove tujcemce. Kot izjavlja delavski oddelek vlade v Washingtonu, nameravajo deportirati do konca leta najmanj 100,000 tujcemcev iz Amerike. Tako je danes prvič v zgodovini Zedinjenih držav postala resnica, da gre več ljudi iz Zedinjenih držav kot jih pa prihaja sem, in če pomislimo pri tem tudi na dejstvo, da je številno rojstev nazadovalo, tedaj pač ni pričakovati naraščanja prebivalstva v Zedinjenih državah.

Trgovci vsega sveta zbrani v Washingtonu

Washington, 4. maja. — Trgovske zbornice 47 različnih narodov sveta so zastopane danes tukaj na posebni konferenci. — Nad tisoč delegatov je navzočih. Posvetujejo se o vzrokih današnje svetovne krize in kako bi se dal položaj izboljšati. Predsednik Hoover je imel na zborovanju večji govor.

Al Capone je dobil ultimatum od sodnije

Chicago, 4. maja. — Zastopnik državnega pravdnika Pat Roche je danes poslal ultimatum poveljniku gangežev v Chicagi, razvpitemu Al Caponeju. Capone je potom svojih odvetnikov izjavil, da pride k državnemu pravdniku, ako mu garantirajo, da ne bo aretiran. Toda državni pravdnik je izjavil, da odbije to penudbo in da bo dobil Caponeja vseeno v roke, da se zagovarja radi nekega umora "Mike the Pipe," katerega truplo so našli zgorole blizu njegovega stanovanja.

Novi davki

Od Ford avtomobilov se je doleslej plačevalo po \$4.00 davka na leto. Nvci davek od Forda pa bo znašal \$10 na leto.

Zaposlena sodnija

Zvezna sodnija v Clevelandu je imela v pondeljek 107 raznih slučajev na vrsti, med njimi 63 slučajev kršitve prohibicije.

Drage volitve

Kot je izračunal državni volilni odbor, so veljave volitve lanske leto v Clevelandu in okolici natančno \$470.340.

* Prvo svetovno razstavo namerava prirediti kitajska republika.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 5 cente.Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 6628.

*JAMES DEBEVEC and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88

No. 106, Tue., May 5th, 1931.

Slovenski radio program

Ako nimate na svojem domu radio aparata, ne morete poslušati radio programa, ki prihaja danes iz raznih radio programov, ki prihaja danes iz raznih postaj po širni Ameriki. Pred petimi leti so bili radio aparati v slovenskih domovih Amerike še precej redki. Danes dobite radio aparate v skoro vsaki drugi hiši, najsibo to v Clevelandu ali v drugih slovenskih naselbinah Amerike.

Kot vedno je tudi v tem slučaju Cleveland začel s prvim slovenskim radio programom. Slovenski radio program je bil direktna posledica dejstva, da so naše slovenske družine, zlasti, kjer imajo mladino, zahtevale našo domačo pesem in glasbo, da jim prihaja po radio. Pred nekako petimi leti so se že oglasili na raznih postajah v Clevelandu naši Grebeniči, Kalistri in Zebermani, ki so s svojimi instrumenti pošiljali sprva razne polke, koračnice in valčke po zraku v domove maloštevilnih onih, ki so tedaj imeli radio aparate.

Za Clevelandom so pa prišle tudi druge naselbine, ki so še v večji meri, sorazmerno namreč, hrepeneli po slovenskem radio programu. Je stotine slovenskih naselbin v Ameriki, kjer nimajo slovenskega orkestra, kjer nimajo slovenskega pevskega društva. Rojaki so se v takih naselbinah zbirali na privatnih domovih ali pa na društvenih veseljih, kjer so zažingali svojo slovensko domačo pesmico.

Kakšna sprememba, ko je pred dvema letoma zadonela prvi organizirana slovenska pesem in godba po radio iz Clevelanda potom radio postaje WJAY. Ameriška Domovina, slovenski dnevnik, je dal prvi idejo organiziranemu slovenskemu radio programu v Ameriki. Kdor je čital pisma, ki smo jih dobivali, ko smo pričeli z organiziranim slovenskim programom od začetka, kdor je čital, kaj so pisali rojaki, bratje Hrvati, pa tudi drugi Slovani glede slovenskega radio programa, je bil takoj prepričan, da smo s slovenskim radio programom zadovoljili tisoče naših ljudi, katerim je slovenska pesmica v oddaljenih naselbinah držav Pennsylvanije, West Virginia, Wisconsin, Indiana, Ohio, Illinois, Minnesota, in celo v Kanadi, prinesla prijetno presenečenje in zadovoljnost. Čudili so se, da ima ameriški zrak tudi prostora za slovensko pesmico, ki lahko poseže v sleherni slovensko kočjo.

Za Clevelandom so se oglašile tudi razne druge naselbine. Imeli smo tekmo zadnjih 22 mesecev slovenske radio koncerte v Chicagi, v Waukeganu, La Salle, Milwaukee, Sheboygan, Johnstown in po drugih mestih. Kot se je poročalo svoječasno so rojaki povsod bili skrajno vzradoščeni, ko so slišali svojo slovensko pesmico in godbo po zraku.

Toda radio programi kot taki stanejo ogromne svote denarja. Po drugih naselbinah, izven Clevelanda, imajo kratek program za pol ure, enkrat na mesec ali tako, Cleveland pa zahteva tedenski program, in program, ki nekaj zaleže, ki mora biti dobro organiziran, stalen in popolen. Tekom dveh let so slovenski trgovci s pomočjo društev in naroda v Clevelandu plačali skoro \$10,000.00, samo malo manj, za 46 ur slovenskega radio programa.

Radio postaje so drage, zahtevajo za cel mesec plačilo naprej, pa tudi pevcev, godbenikov in umetnikov v glasbi ne morete dobiti kar tako. Treba je direktorja, vežbanja, not in drugih stroškov. In "Ameriška Domovina" je vseskozi pri tem pomagala in vodila, da se je ljudem ustreglo.

Stotine pisem smo dobili, v katerih se nas je naprosilo, da bi dobili bolj močno postajo za slovenske radio programe. Kar je nemogoče. WJAY radio postaja velja \$150.00 na uro, prihodnja postaja WHK velja \$600.00 na uro, in WTAM postaja pa \$1,000.00 na uro. Komur je to znano, bo pač priznal, da smo storili vse, in še preveč, kar je bilo mogoče v teh časih.

Toda slovenski radio program se je tako priljubil, da se bo moralo nekaj narediti, da se ga stabilizira za bodočnost. Tozadevno se bomo lahko s pomočjo društev in trgovcev pogovorili in doglani pota in sredstva, kako bi se ameriška Slovenija čim bolj dostojno in uspešno prednašala v našo slovensko in hrvaško javnost, kot tudi v ameriško javnost. Vprašanje bodočnosti slovenskega radio programa je odprto vprašanje, katerega se bomo v kratkem lotili.

Ni je zlepa druge agencije, drugega pota in sredstva, kot da obranimo naše trgovine, naše narodne zavode, društva in slovensko zavest, s katero kličemo našo mladino k ponosu da so Slovenci in Slovenke kot je slovenski radio program, pravilno in izvajan, po rednem programu, pod uspešnim vodstvom. In če imate kaj navodil tozadevno, bo "Ameriška Domovina" dobre volje in z veseljem priobčila vaše nasvete in želje.

D O P I S I

Iz bele Ljubljane.—Pri nas slavnost. In naši člani in članice se bo vršila na 30. in 31. maja Ljubljanskega kluba so povsod velika parada in krstija, ki bo imela velik pomen za našo belo Ljubljano. Torej bosta ta dva dneva res nekaj posebnega za našo belo Ljubljano, da se boste sami prepričali. Kakor vidim, se vse zelo zanima za to našo

slavnost. In naši člani in članice Ljubljanskega kluba so povsod prijazno sprejeti in povsod dobe nekaj daril. Le tako naprej, da se pokaže, da se v resnici zanimamo za napredek naše nove bele Ljubljane. O tem se bo še kaj več in po-

drobnega pisalo, za enkrat vam samo to naročim, da za 30. in 31. maja ne obljubite nikamor drugam, kot v našo belo Ljubljano. Takrat boste videli, da se bo nekaj napravilo, da bo ostala naša Ljubljana za vedno — Ljubljana. Pozdrav vsem čitateljem!

Rozi Zdešar,

SKRB MATERE

Ko dete v meni si se porodilo, mi skrb takoj v srce prišla velika

kako naj tebe bi vzgojila, da dober bi obrodil sad. Ves up sem stavila na tebe, da skrb nekoč prevzameš mojo, ko meni v letih dolgih opešajo moči telesa.

Ljubezen v tebi je takoj skalila, ko v letih prvih si spoznalo, kaj mati tebi je, kako za te sem se trudila.

Ko v šolo si pričel hoditi, se skrb je nova zopet je rodila; na poti v duhu sem te spremljevala,

da zdrav se vrneš materi v naročje. Ko stopil si na pot življenja dobo, skrb eno zopet v srce matere položil:

kam greš, kje hodiš, dete moje— to vedno misli v srcu matere so bile.

V prostosti tej si ti dozorel, ljubezni iskal si drugje za sebe; ljubezen matere ne zadostuje. Ob strani druge se sedaj raduje.

A nič zato!

A srce matere trpko presune, ko zabiš na ljubezen njeno, ko sad teptaš, ki skrbno sem ga govala.

Pa kje si zdaj? Li vrneš se kedaj, da stisnem te v objemu, kot mati vse ti odpustim, saj ti otrok si moj. . . .

Vida Kumse.

ALI VESTE?

Prve žepne ure so bile narejene v Nuerembergu v Nemčiji, leta 1476.

Vrane lahko lete v hitrosti 150 milj na uro.

Najstarejša univerza v Zedinjenih državah je Harvard, ki je bila ustanovljena leta 1638. Luč se premika s hitrostjo 187,000 milj na sekundo.

Prva užigalica je bila narejena leta 1829.

Prva moderna šivanka je bila narejena leta 1545.

Največja puščava na svetu je Sahara; meri 2 milijona kvadratnih milj.

Največji mož je bil John Hale. Meril je devet čevljev in šest palec.

Elektrika se premika s hitrostjo 288,000 milj na sekundo.

Angleži so bili prvi, ki so začeli izdelovati milo, in sicer v 16. stoletju.

Prva življenjska zavarovalnica je bila ustanovljena v Londonu leta 1772.

Železne konjske podkvi so začeli izdelovati leta 481.

PRAKTIČNI NASVETI

Razne pomladne cvetlice ohraniš dlje časa sveže v vazah, ako denes na dno vaze nekoliko finega peska in vanj vtakneš stebelca cvetlic. Lahko pa pridenes vodi malo kisa ali pa salmijaka. Tudi česta menjava vode in obrezovanje stebelce ohrani cvetlice dlje časa sveže.

Mesečna redkivca Mnogi se pritožujejo, da jim mesečna redkivca slabo uspeva. Vsejati jo morajo bolj na redko in ko vzkali, prepuliti, tako da bo imela posamezna sadika dovolj prostora. Zemlja pa ne sme biti sveže gnojena, temveč že v jeseni. Najlepšo redkivco pa vzgojiš, če jo vseješ skupaj s solato in to prav naredko. Solata daje, ko je godna za rabo ali sajenje, nekoliko sence redkivci. Ta se tedaj lepo razvija, ker ima vedno dovolj vlažno zemljo.

Rjo spraviš iz jekla ali železa s krpo, namočeno v petrolej. Seveda, če ni rja že preveč izjedla jeklenega ali železnega predmeta.

PRIREDITEV ZA BREZPOSELNE

Kot je že bilo poročano v naših lokalnih listih pred nekaj časom, da se pripravljajo skupna društva Slovenske Dobrodelne Zveze na lepo prireditve, ki je namenjena za brezposelne člane. Prireditve se vrši 10. maja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Vsi odbori so pridno na delu, da bo ta prireditve, ki bo menda zadnja v tej sezoni v SDD, ena najbogatejših.

Na tej prireditvi bodo sodelovale najboljše pevske moči: g. Belle, g. Plut, ga. Ivanush, ga. Lausche-Welf, gdč. Udovich, dr. Wm. Lausche in njegova celotna družba. Sodelovala bosta tudi oba pevka zbor "Zarja," to je klubova in nova "Zarja." Predstavila se bo živa slika, "Jadrano kvartet: Podboj, Dumjovič, Stanonik, Novak. Glavni govornik bo za SDZ g. Primož Kogoj, ki bo povedal gotovo nekaj vspešnih besed za Slovensko Dobrodelno Zvezo. Dalje natopi pevski zbor "Soča" in še nekaj drugih lepih točk bo na tej prireditvi.

Torej je razvidno iz tega, da bo program zelo bogat in bo vreden 50c, da se udeležite. Poleg tega pa dobite še brezplačno dva tiketa za 75 daril, ki se jih bo oddalo na tej prireditvi. Ti dobitki so posamezno vredni do \$25. Nekdo bo dobil tudi cekin, katerega je podaril Jos. Zele, naš poznani pogrebnik, ki se je še vedno izkazal, kadar je šlo za narodno stvar v obče.

Program se prične točno ob 7:30 in ste prošeni, da ste točno na mestu. Obenem boste pa tudi sigurni, da dobite sedež, ker isti niso rezervirani. Torej kdor prej pride, bo gotov, da bo dobil sedež.

Ne pozabite tudi, da to prireditve aranžira šest collinwoodskih društev in čisti preostanek od prireditve gre za brezposelne člane omenjenih društev.

Nadalje ste prošeni, da sežete po vstopnicah sedaj in tako tudi po žrebalskih listkih. Tako ste opravičeni do 75 dobitkov, ki so vredni do \$500.00.

SKUPNA DRUŠTVA SDZ V COLLINWOODU

Gotovo bi se dalo pisati in pisati, kaj da delajo skupna društva Slovenske Dobrodelne Zveze v Collinwoodu in okolici. Slišalo se je že precej o tem bratškem delu, o delu usmiljenih src, ki so živahno na delu že več mesecev. Kdo so ta usmiljena srca, vam je že nekoliko znano, toda bom še nekoliko omenil o tem. V prvi vrsti naj omenim, da člani, cziroma pripravljajni odbor se trudi na vso moč. Ta odbor se trudi že več mesecev, da bo nekaj napravil, kar bo v korist onim, ki ne morejo plačevati društvenega asesmenta. In tukaj se ne bo nič izbiralo ali gledalo na stranke, ali da bi se koga preziralo in dajalo drugemu prednost. Gledalo se bo samo na to, da se pomaga onim članom in članicam, srobotom in sestram, ki ne morejo plačevati mesečnine. Kot bratje in sestre bomo delovali eden za drugega toliko časa, dokler nas ne ugrabi tista, ki tako razzaja po naših naselbinah in nam pobira naše sobrate in sestre. Storiš bomo vse, kar bo v naših močeh, da ohranimo naše člane in članice in njih otroke. To je res plemenito in hvale vredno delo za vse naše članstvo v okolici.

Ni pa sam ta odbor, ki dela in deluje v tem oziru. Imamo še veliko drugih, ki nam pomagajo, ne glede na to, so li člani naše organizacije ali ne. Tudi ti so nam prišli na pomoč s tako požrtvovalnostjo, da mi ni mogoče najti besed, da bi se jim zadržno zahvalil. In kdo so te osebe? To so naši slovenski trgovci, ki so nam priskočili na pomoč. Koliko je teh slovenskih trgovcev, vam ne morem povedati, rečem pa, da vsi, kolikor jih je v Collinwoodu in okolici in še lepo številno iz Clevelanda. Ni ga bilo trgovca, da bi odgnal naše tako-

zavane kolektorje, katerih ni bilo sram pritiskati na kljuko in prošiti pomoči za revne člane. Hodili so od trgovca do trgovca, da so nabrali okrog 80 daril, katere se bo razdelilo v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. v nedeljo 10. maja.

Na ta dan se pričakuje v tem nardnem hramu mnogo občinstva, tudi onih, ki so bolj oddaljeni od Clevelanda. Saj v takem slučaju razdalja ne pomeni veliko. Povedali so nam že, da pridejo iz Clevelanda, Newburga, iz bele Ljubljane in od drugod. Pričakovati je pa na ta dan posebno naše članstvo, da se udeležijo. Upati, da bodo prodane še vse tiste vstopnice in srečke, ki so še na rokah. Tudi naš prejšnji tajnik nam pomaga in se trudi, da jih bo nekaj prodal. Ustavite se pri njem in ga vprašajte za vstopnice ali srečke. Njega lahko dobite v njegovem stanovanju, ali pa v njegovi trgovini. Njegov naslov je: John Trček, 15508 Holmes Ave.

Dalje ima tudi vaš sedanji društveni tajnik nekaj vstopnic in srečk. Apelira se na vas, da po svoji moči pomagajte revnim članom s tem, da kupite vstopnico ali srečko. Kajti ne ve se, koliko časa bo še trajala ta brezposelnost, zato mora vsak nekoliko pomagati, kateremu je le mogoče.

Bodimo hvaležni tudi našim trgovcem, ki so se tako radevno odzvali v tem slučaju. Podpirajmo jih in kupujmo pri njih. Dali so dobitke, zraven tega so pa še kupili vstopnice.

O tem boste gotovo še kaj brali v tem listu. Zaenkrat vam samo kličemo: sežite pridno po vstopnicah in na svidenje v nedeljo 10. maja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd., kjer bo zbrano vse članstvo naše

bratske organizacije: Slovenske Dobrodelne Zveze.

Louis Opara,
tajnik društva št. 8, SDZ.
15716 Holmes Ave.

BESEDA O KLOFUTAH

Klofuta kot kazen je najbolj običajna v Rusiji, manj v Srednji Evropi, v Italiji je pa sploh ne poznajo. Svoječasno je bila zelo priljubljeno sredstvo vzgojiteljev. Danes vedno bolj izginja.

Klofuto je treba zlasti pri otrocih smatrati kot otrokovega zdravju zelo škodljivo vzgojno sredstvo. Če udarimo s silo na uho, se v zunanem sluhovodu stisne zrak tako zelo, da nemalokrat bobnič počí. Udarjeni začuti pok v notranjosti ušesa. Tako poškodba je nevarna in zahteva vedno zdravniške oskrbe.

Če klofutamo otroke, storimo to često radi tega, ker nimamo sebe v oblasti. Pa tudi takrat klofutamo, ko premislimo. Kadar nimamo samega sebe v oblasti, je vedno pogrešeno, v takem razpoloženju kaznovati in klofutati. V vzgojnem oziru nikoli ne dosežemo dobrih uspehov. Če pa klofutamo s premislekom, smo zelo slabo premislili.

Klofuta je sredstvo, ki ga je iz ves ozirov zavreči. Predvsem telesa bolečina, ki nastopi radi klofute, ni v nobenem razmerju do globoko razdirajočega učinka, ki ga naredi na otroka to nasilno dejanje. V primeri z drugimi telesnimi kaznimi ima klofuta učinek na glavo. Radi tega nastopajo posledice, ki jih tisti, ki klofuta, niti doče niti ne pričakuje. Otroci se omami in zmede. Pozornost popusti in zbranost neha. Pritisk krvi v glavo se poveča. Otroci se razburijo in prestraši. To so učinki za telo.

Pri kaznovanju zelo radi pozablamo na eno važno stvar: da je otrok za svojo čast izredno občutljiv. Nedvomno je klofuta za otroka silno ponižujoča in posledica je, da se otrok obrača od kaznovalca.

Klofuta, kakor izgleda neznatna, more tudi v poznejšem otrokovem življenju povzročiti veliko škodo. Otroci se pred klofuto ne more braniti. Radi tega ima občutek, da je manj vreden. Če se klofutanje ponavlja, se ta občutek veča in vtisne v dušo in ostane vse življenje.

V primeri z otroci nimajo odrasli tako tankega čuta za čast. V življenju se marsikaj trpkega požre. Toda ravno klofuta je tudi pri odraslih znak ponižanja. Po večini se klofutanja obravnava pred sodišči, medtem ko se marsikaka druga žalitev ali telesna poškodba vendarle pozabi in odpusti.

KADAR DEŽUJE KAJ DRUGEGA KOT VODO

Včasih se pripeti, da dežuje na zemljo blato, pesek, ali kaj drugega. Sedaj je dokazano o vzroku tega "dežja," toda v starih časih pa so pripisovali takim dogodiljem razne vraže in ljudje so strahoma pričakovali raznih stvari: konec sveta ali kaj drugega.

Sedaj je dokazano, da dvigne veter ali ciklon v puščavi na stotine ton peska in ga nese po več sto ali tisoč milj daleč, kjer potem pada na zemljo, v veliko začudenje ljudi. Zračni vrtinci vsrkavajo tak pesek v zrak in ga, ko vihar poneha, spuste zopet na zemljo. Včasih nastane nad ognjenikom tak zračni vrtinec, ki dvigne v zrak na tisoče ton pepela in ga nese v druge kraje, kjer ga zopet spusti na tla. Ljudje potem pravijo, da je deževalo na zemljo sam pepel.

Prigodilo se je celo, da je deževalo na zemljo različni mrées: žabe, miši, črve in drugo tako golazen in to celih sto milj od vode. To si razlagajo učenjaki tako, da so zračni vrtinci dvignili golazen v zrak in jo potem spustili nekje drugje na tla.

Kdo je vljuden? Vljuden je bil tisti mož, ki se je spodtaknil in padel doli po stopnicah. Ko se je pa pobral, je samega sebe prosil za opravičenje, ker je bil tako neroden.

Kdo je vljuden? Vljuden je bil tisti mož, ki se je spodtaknil in padel doli po stopnicah. Ko se je pa pobral, je samega sebe prosil za opravičenje, ker je bil tako neroden.

Če verjamete al' pa ne.

Amerikanec je šel v Anglijo na obisk in prijatelj mu je razkazoval London. "Poglej onile most," je rekel Anglež, "kako je velik."

"Je že res velik," odvrne Američan, "toda takele mostove imamo v Ameriki čez vsak graben."

Anglež je molčal; čez nekaj časa mu je pa pokazal veliko stavbo: "Kajne, velika hiša, kaj praviš?"

"Hm," se je namrdnil Američan, "to ni nič. Pri nas imamo takele hiše za vsakim vogalom."

"Verjamem, da jih imate," se je nasmehnil Anglež, "to je namreč norišnica."

Neko društvo je priredilo plesno veselico, katero je posejil tudi Janez Neroda, dolga in prekljasta oseba, kateremu so njegove noge vedno delale napotje. Ker je rad plesal, je poprosil gospodično Lilijano Macafurovo za ples. Komaj pa sta se parkrat obrnila po dvorani, je Janez že stopil Lilijani na njeno nežno nožico, da je bilo zastakala (ne noga, ampak Lilijana), grdo pogledala Janeza in mu zabrusila:

"Vi motovilo, jaz svojih nog nisem ukradla."

Janez pa, ki kljub svoji nerodnosti ni bil bač neumen, ji zabrusi nazaj:

"Verjamem, da jih niste ukradli, ker če bi jih bili, bi si izbrali dvojce krajših in okretnejših nog."

Zagovornik je zagovarjal žensko, ki je bila obtožena detomora. Bil je dober zagovornik in je imel jezik namazan, da je kar sam tekel. Obrne se do porotnikov in jim reče: "Prosim, gospode porotnike, naj se ozirajo na dejstvo, da je detomorilka močno gluha. Kot taka pač ni mogla slišati glasu svoje vesti, ki jo je opominjala, naj ne stori zločina."

Feldvebel je poučeval novodošle novince: "Fantje, zapomnite si! Vojak prostak ne sme prodajati vojaške obleke. Ako bi pa kdo vzel mene, feldvebla prodajati svojo suknjo, ni me sme reči: 'Lump, kako si drzneš prodajati vojaški plašč!' ampak naj me nagovori takole: 'Gospod narednik, očitno vam primanjkuje denarja. Dovolite, da sem tako predrzen in vam ponudim malenkost sto kron!' . . . tako mora storiti dober vojak. Zapomnite si moje besede in se ravnajte po njih!"

Janezu Kljuki je umrla žena, s katero se je lasal dolgih trideset let. Bil je Janez prav za prav vesel, da ga je Bog rešil sitnice, a se je navidezno kremžil in kazal, da je strašno obupan.

In da bodo ljudje videli, kako zelo žaluje za Katro, je napisal listek in ga nabil na cerkvena vrata. Na listku je bilo zapisano:

"Sinoči mi je umrla moja iskreno ljubljenka Katra. Ker je bila tako krotka in ljubezniva, je gotovo odšla gorka v nebesa. — Janez Kljuka."

Ljudje, ki so to brali, so delali razne opazke, ker so vedeli, kako je rajna Katra pestila svojega možička in nek hudomušnež je zapisal pod Janezovo oznanilo sledeče:

"Dragi Janez! Sporočam Ti, da Katra do sedaj še ni dospela v nebesa. Ne vem, kje je in sem odposlal dva regimenta angeljev, da jo poiščejo. — Sv. Peter."

Kdo je vljuden? Vljuden je bil tisti mož, ki se je spodtaknil in padel doli po stopnicah. Ko se je pa pobral, je samega sebe prosil za opravičenje, ker je bil tako neroden.

Kdo je vljuden? Vljuden je bil tisti mož, ki se je spodtaknil in padel doli po stopnicah. Ko se je pa pobral, je samega sebe prosil za opravičenje, ker je bil tako neroden.

Kdo je vljuden? Vljuden je bil tisti mož, ki se je spodtaknil in padel doli po stopnicah. Ko se je pa pobral, je samega sebe prosil za opravičenje, ker je bil tako neroden.

Kdo je vljuden? Vljuden je bil tisti mož, ki se je spodtaknil in padel doli po stopnicah. Ko se je pa pobral, je samega sebe prosil za opravičenje, ker je bil tako neroden.

Kdo je vljuden? Vljuden je bil tisti mož, ki se je spodtaknil in padel doli po stopnicah. Ko se je pa pobral, je samega sebe prosil za opravičenje, ker je bil tako neroden.

Kdo je vljuden? Vljuden je bil tisti mož, ki se je spodtaknil in padel doli po stopnicah. Ko se je pa pobral, je samega sebe prosil za opravičenje, ker je bil tako neroden.

HAROLD T. WILKINS:

V STARIH EVROPSKIH MUČILNICAH

Kadar delavci v raznih evropskih mestih podirajo stara poslopja, naletijo globoko v zemlji na prostore, kjer so v srednjem veku na zverinski način mučili razne hudodelce, pa tudi nedolžne ljudi, katere so obdolžili čarodějstva, ali kake druge stvari. Človek bi mislil, da je skoro nemogoče, da je imel človek tako srce do svojega bližnjega in da so se sploh mogli izmisliti take muke.

V Kastili, v Španiji, so delavci pred kratkim podirali neki zid in se jim je pod temeljem odprla mala luknja. Razširili so luknjo in se spustili po vrveh v prostor, ki se je pokazal, da je bila to klet nekega starega poslopja, ki je stalo na dotičnem kraju. Svetili so si z električnimi žarnicami in nudil se jim je grozovit prizor: ob stenah je bilo z močnimi verigami priklenjenih več okostnjakov ljudi, katere so žive priklenili k steni in jih pustili tam od gladi umreti.

V Nuerebergu se danes razkazuje razno mučilno orodje, na primer vijak, s katerim so privili obsojencu prste na rokah, ali ovrtnik, ki je imel na notranji strani nabite ostre želje. Tak ovrtnik so deli obsojencu okoli vratu, da so se zadržali željivo globoko v vrat. Kažejo tudi "španskega osla," to je jako ostrega osla, na katero so posadili obsojencu, mu obesili na noge težke uteži, da ga je vlekle k tlom in ga je vsled tega ostrasda prerezala na dvojce. Za politične obsojence so imeli takozvano "železno devico," nekakazna postava, ki je zgrabila jetnika z rokami in ga tesno objela, v tistem hipu pa se je "telo" odprlo in ostri noži so se prikazali, ki so reževali razrezala na drobne kosce.

GOSTIJE STARIH RIMLJANOV

Američani so znani kot narod, ki živi najbolj razkošno življenje na svetu, vendar pa so njih stari Rimljani v pogledu luksusa daleko prekašali.

Posebno razkošne so bile gostije starih Rimljanov in za en sam banket so izdali toliko denarja, da bi ista vsota istovetila več tisoč ameriških dolarjev. Medtem, ko so se gostom, ki so napol ležali okoli nizkih miz, servirala jedila, so njih krasne plesalke zabavale s svojimi plesi, ki so jih izvajale v obednici od zvokih godbe. Vsi gostje so bili tekem obeda okrašeni s cvetjem in okrog čela so imeli ovitence iz svežega cvetja. Tla dvorane so bila posuta z rožami, katere so služabniki od časa do časa škropili z dišečo vodo. Jedila so servirali služabniki v srebrnih in zlatih posodah, katere so gostitelji mnogokrat podarili svojim gostom po končanem obedu.

Vsa jedila na teh banketih so bila izbrana, kajti stari Rimljani so bili praveci gourmani, ki so nadvse ljubili dober obed. Vsi bogatejši Rimljani so imeli

Na Nizozemskem vam pokažejo ječo, kjer se vidi od vode izjeden kamen, nad katerega so privezali obsojence, nad njegovo glavo pa posodo z vodo. Iz te posode je kapala voda na glavo jetnika, kar je tako vplivalo na njegove živce, da je v par urah znorel. Take vrste mučenje je bilo zlasti udomačeno na Kitajskem.

V Italiji je na holmeu ob Jadranskem morju gradič, kjer tujece se danes radi pokažejo neke vrste "divan," katerega se je posluževal kruti graščak Lucio della Torre. Kadar se je hotel koga iznebiti, ga je povabil k sebi in pritisnil na vzmet. Divan se je v trenutku prekucnil in oseba, ki je sedela na njem, je padla v globočino na navpično postavljene ostre nože.

V Londonu imajo še danes shranjeno nekako giljotino, predhodnicu znana francoske giljotine. Tukaj so obglavljali ljudi, ki so bili obtoženi, da so ukradli kornja, vola ali oveo. In tista žival, ki je bila ukradena, je sama usmrtila tatu. Položili so obsojencu na tla, nad glavo obsojencu je pa visela velika sekira, ki je, spuščena nizdol, odsekala obsojencu glavo. Sekiro je držal kvišku lesen klin, ki je imel na koncu dolgo vrh. Privezali so ukradeno živino za to vrh in jo nagnali z bičem. Žival je skočila in potegnila za seboj klin, ki je držal sekiro. Sekira je priletela obsojencu na vrat in mu ga presekal.

V bližini Canterbury pa kažejo stol, na katerega so imeli navado posaditi čarovnice in jih s stolom vred potapljati v vodo. Ravno tam imajo še shranjen cel arzenal raznih brzd, ki so služile za to, da so obdolženim čarovnicam trgale jezike iz ust.

svoja lovišča, v katerih so redili fazane, flaminge, gvinejsko perutnino, pave, gosi in kljunčice. Izбира jedil na teh banketih je bila kaj raznolična. Najprej so se servirale vsakovrstne morske ribe, polži, školjke in ostrige, zatem pa perutnina, fazani, pavi, kljunčiči, race itd., nato presičja, goveja in telečja pečenka, glava divjega mrjaseca, različni sočivje in vsakovrstne slaščice. Rimljani so kupovali najdražja in najizbranejša jedila za svoje gostije, zato so tudi zahtevali od svojih kuharjev, da so morali biti slednji pravi mojstri v svojev kuharski umetnosti. Manjše ribe so bile servirane v okusnih prozornih omakah, v katerih so izgledale, kakor bi bile žive. Med obedi in po jedi so pili zelo močnava vina.

Namizni prtiči ali servijete so bile takrat še važnejše, kakor so dandanes. Ker so namreč prišle vilice v rabo šele v 17. stoletju, je takrat vsa gospoda prijemala jedila s prsti, zato je bilo potrebno, da so si jih pogosto brisali ob prtiče.

NOVA VRSTA REKLAME

Trgovec se mora dandanes poslužiti vsakovrstnih zvijač, da privabi kupce v trgovino. Neki trgovec v New Yorku je uvidel, da napisi, kot: "Razprodaja radi ognja," "Razprodaja radi selitve," "Bankrotna razprodaja," ne vlečejo več, pa je potuhtal nov način reklame. Pred svoja vrata je postavil uniformiranega človeka, ki se je postavil pod napis: "Gremo iz trgovine" in ni pustil nobenega človeka blizu. Kmalu se je zbrala cela vrsta ljudi, ki so hoteli vedeti, kaj to pomeni. Nekateri je gnala radovednost, da so poskušali priti v trgovino. Uniformirana straža pred vrati spusti par ljudi v trgovino. Kmalu se vrnejo ti s polnim naročjem nakupljenih predmetov. Iz trgovine se nekd oglasili, kot že prej domenjeno: "Še štirje lahko pridejo za

enkrat!" Kmalu je nastala pri vratih velika gneča, ki se je hotela okoristiti z redko priliko, da si nakupi poceni neke stvari. Vsak je namreč mislil, da mora dobiti blago skoro zastoj, ker ne puste v trgovino več kot štiri osebe naenkrat. Seve, ko je bil vsakdo tako "srečen," da je prišel na vrsto in se zrinil v trgovino, skoro ni mogel ven, da ne bi vsaj nekaj kupil. Torej, ker je trgovec branil vstop ljudem, je vse hotelo v trgovino, če bi jim bil pa vrata na stežaj odprl, bi pa nikogar ne bilo.

* V javnem puntu v Kairo, v Egiptu, so ubili večeraj policisti osem ljudi.

* Pretekli teden se je nakopalo v Zedinjenih državah 6,258,000 ton premoga.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST

Spisal
Dr. Fr. Detela

"Istina," je pritrtil oni; "a pokazalo se bode, da je to večja nesreča za njo nego za nas. Zakaj, gospoda, da povem resnico, jaz sem že odpravil poslanca do kralja češkega; in v enem tednu mora priti odgovor, ki bode povedal, kaj je božja volja. Ali menite, gospod prelat, da poseže Bog tudi tu vmes?"

"To sam On ve," je pokaral opat. "A Vi, Vitovec, govorite predrzno, kakor se ne spodobi smrtnemu človeku."

"Oprostite, gospod prelat," je popravljaj oni. "Tudi jaz verujem v vsemogočnega Boga. A to me jezi, da pripisujejo ljudje njegovim naredbam vse neuspehe, katere so zakrivali sami. To se ne spodobi možem. Ampak, gospod opat, ako se mi ponesreči še ta načrt, porečem z Vami vred, da nismo na pravem potu in da se je treba obrniti. Dotja še počakajmo!" Tedaj pa je vstopil sluga in izporočil, da je došel z važnimi pismi konjik, ki ga je bil poslal Vitovec do kralja Ladislava.

"Kaj! Iz Prage da bi bil prišel? To ni možno," je strmel Vitovec in velel, da naj vstopi poslanec. Konjik je pripovedoval, da prihaja iz Gradca, kjer je bil preočil pri bratu Jošta Soteškega, kakor mu je bilo ukazano. Ko je bil že odjezdil drugega dne, ga dojde jezdec, poslan od tega Vitovečevega prijatelja ter ga obrne, češ, da se mu pove važna novica. In povedalo se mu je, da je umrl 20. dne meseca novembra v Pragi Ladislav, kralj češki in ogrski; tako da govori pismo češkega gubernatorja, Jurija Podebrada.

"Ker je postala moja pot odveč," je sklenil vojak, "sem se vrnil in Vam vračam pisma neodpečatena in hkratu pisanje Vašega prijatelja iz Gradca." Vitovec je mignil vojaku, da naj ide, in z očmi preletel pismo. "Istina; Ladislav je umrl," je dejal s hripavim glasom in podal pismo prelatu. Vse je bila pretresla ta novica, in nemo so se gledali nekaj časa. "Z Bogom se ne bodemo borili," de naposled Vitovec. "Treba se je pokoriti."

"Imam, gospod," je odgovoril ta in peljal konja v hlev.

"Hitro se je vrnil," je menil Kristof. "No, rad bi bil videl, kako vesel je bil brat Žiga, ko je bral, kako sem mu priboril lep Gornji grad, in kako debelo je potem gledal, ko sem mu našteval stroške slavne vojne. Zakaj, umeješ, Anica? računil sem mu kakor ljubljeni brat, ki vedno potrebuje denarja, zvestemu bratu, ki živi v jako ugodnih razmerah."

Hlapec je prinesel pismo, in brž ga je Kristof odpečatil. A branje mu ni šlo tako od rok kakor borjenje.

"Od leta do leta piše Žiga slabše," je godrnjal, ko je sloval

Sedli so iznova k dolgemu posvetovanju. Potem pa se je poslovil od njih prelat, da obišče kneginjo in ji svetuje, da naj se vda v božjo voljo.

XIV.
Kot solnce čist
Moj srčni je žar
Ne bo me ga sram
Pred tabo nikdar.
S. Gregorčič.

Krištof Lambergar je bil pustil Gregorju v Gornjem gradu toliko vojakov, kolikor se mu je zdelo potrebnih za brambo, dokler se ne konča boj za celjsko dedino. Sam pa se je bil vrnil domov v Črnelo. Naravno, da je bil vesel, ko je bil tako lepo izpeljal nevarno podjetje. Veselila se je z njim vsa graščina, in povsod je slišala srečna mati hvalo svojih dveh sinov. Smehljala se je "slavnemu junaku" tudi sestra; a prav od srca ji ni šel smeh. Ostala je tiha in zamišljena in vedno bolj želela vstopiti v samostan v Mekinje, dasi sta ji odgovarjala mati in brat, ki sta se sklicevala na mnene Žige samega. Izgubila je bila še zvesto tolažnico, teto Mino. Ko je namreč slišala ta, da je Gregor bolan, je ni držala nobena zima več v Črnelu; morala je v Gornji grad, da streže svojemu ljubljencu; zarotila je Anico, da naj ostane stanovitna, in šla.

"A zakaj se ti ne omožiš in ne vzameš mladega barona Ravbarja?" je govoril Anici brat, ko sta sedela pri oknu in gledala po snežni ravnini mengiški.

"I Kristof," je dejala ona in se nasmehnila, "zakaj se pa ti ne ožeš?"

"Jaz?" se je nasmel tudi on. "Ali ne veš, Ana, kako pravi mamica, da je treba hčere kmalu pomožiti, sinovi pa lahko čakajo?"

Medtem je prijezdil hlapec na dvorišče, in Kristof je odprl okno in vprašal, če ima kaj pisma.

"Hitro se je vrnil," je menil Kristof. "No, rad bi bil videl, kako vesel je bil brat Žiga, ko je bral, kako sem mu priboril lep Gornji grad, in kako debelo je potem gledal, ko sem mu našteval stroške slavne vojne. Zakaj, umeješ, Anica? računil sem mu kakor ljubljeni brat, ki vedno potrebuje denarja, zvestemu bratu, ki živi v jako ugodnih razmerah."

Hlapec je prinesel pismo, in brž ga je Kristof odpečatil. A branje mu ni šlo tako od rok kakor borjenje.

"Od leta do leta piše Žiga slabše," je godrnjal, ko je sloval

besede. "Oh, Anica, ti si spretnejša, preberi mi te čirečare! Bodoči škof bi moral vendar lepše pisati."

Anici se je spešilo bolje, in kmalu sta zvedela, kaj da piše brat Žiga iz Velikovca:

"Dragi brat!

Na glas sem se smejal, ko sem bral tvoje poročilo, kako ste vzeli Gornji grad. Hvala ti za to junastvo! Stroške ti kmalu povrnem, dasi se mi zdi, da si nekoliko previsoko cenil prestane težave in nevarnosti. Hvala Bogu, vse teče gladko. Iz Rima je došel dovoljen odgovor in če Bog da, me boš že spremil prihodnje leto kot škofa v Ljubljano. Sedaj pa ti povem novico, ki te bo jako razveselila in obenem dokazala, da se še vedno gode čuda. Dva meseca sta prešla, odkar posedamo v Velikovcu. A to še ni omenjeno čudo. Kako neugodno so se bile poslednji čas obrnile stvari za cesarja, to veš. Vitovec je bil dobil zopet v pest dve štajerski posestvi, mnogo kranjskih in koroških. Njegovi konjeniki so nas nadlegovali na vsem potu, in da nas vendar niso vseh polovili, je tudi nekako čudo; a pravo še pride. Na spomlad nam je napovedal vojno kralj Ladislav, in da bi bila mera vrhana, je vdrl zadnje dni goriški grof v koroško deželo. . . Tudi on hoče dedovati po celjskem grofu in nadeja se, da mu prepusti cesar v toliki stiski vsaj delež. Marsikateremu zvestih cesarjevih svetovalcev je padel že tudi tak svet v glavo, vsem pa že, da bi vsaj ostavili Koroško in poiskali varnega zavetja v Gradcu, ker tukaj zagazimo lahko v kratkem med tri sovražnike. A cesar se ne gane. On se odstopi od svoje pravice, naj se zdi to drugim koristno ali nekoristno. Mi povprašujemo plaho, kaj da počenja sovražnik, ali je še odprta pot do Gradca; on pa mirno opravlja svoj posel, preverjen, da ga Bog reši iz vseh nevarnosti. Zaman se mu prekovali najbistroumnejši možje, da bo zajet, kakor hitro skopni sneg; in že sem ti hotel pisati, da se pripravite Kranjci na nov, hušji boj spomladi proti trem sovražnikom. In kaj se zgodi! Predvečerašnjim je prišlo pismo iz Prage, da je umrl najmlajši kralj Ladislav. In večeraj —. Solnce je zahajalo, ko naznanijo čuvaji z gradu, da se bliža od štajerske strani mnogobrojen sovražnik. Velik strah je prevzel takoj vse naše hrabre junake, vso častito duhovščino in vse pošteno meščanstvo. Vitovec! Vitovec! je šlo od ust do ust. Proroki so bili vsi pokoncu.

"Oh, Anica, ti si spretnejša, preberi mi te čirečare! Bodoči škof bi moral vendar lepše pisati."

Anici se je spešilo bolje, in kmalu sta zvedela, kaj da piše brat Žiga iz Velikovca:

"Dragi brat!

Na glas sem se smejal, ko sem bral tvoje poročilo, kako ste vzeli Gornji grad. Hvala ti za to junastvo! Stroške ti kmalu povrnem, dasi se mi zdi, da si nekoliko previsoko cenil prestane težave in nevarnosti. Hvala Bogu, vse teče gladko. Iz Rima je došel dovoljen odgovor in če Bog da, me boš že spremil prihodnje leto kot škofa v Ljubljano. Sedaj pa ti povem novico, ki te bo jako razveselila in obenem dokazala, da se še vedno gode čuda. Dva meseca sta prešla, odkar posedamo v Velikovcu. A to še ni omenjeno čudo. Kako neugodno so se bile poslednji čas obrnile stvari za cesarja, to veš. Vitovec je bil dobil zopet v pest dve štajerski posestvi, mnogo kranjskih in koroških. Njegovi konjeniki so nas nadlegovali na vsem potu, in da nas vendar niso vseh polovili, je tudi nekako čudo; a pravo še pride. Na spomlad nam je napovedal vojno kralj Ladislav, in da bi bila mera vrhana, je vdrl zadnje dni goriški grof v koroško deželo. . . Tudi on hoče dedovati po celjskem grofu in nadeja se, da mu prepusti cesar v toliki stiski vsaj delež. Marsikateremu zvestih cesarjevih svetovalcev je padel že tudi tak svet v glavo, vsem pa že, da bi vsaj ostavili Koroško in poiskali varnega zavetja v Gradcu, ker tukaj zagazimo lahko v kratkem med tri sovražnike. A cesar se ne gane. On se odstopi od svoje pravice, naj se zdi to drugim koristno ali nekoristno. Mi povprašujemo plaho, kaj da počenja sovražnik, ali je še odprta pot do Gradca; on pa mirno opravlja svoj posel, preverjen, da ga Bog reši iz vseh nevarnosti. Zaman se mu prekovali najbistroumnejši možje, da bo zajet, kakor hitro skopni sneg; in že sem ti hotel pisati, da se pripravite Kranjci na nov, hušji boj spomladi proti trem sovražnikom. In kaj se zgodi! Predvečerašnjim je prišlo pismo iz Prage, da je umrl najmlajši kralj Ladislav. In večeraj —. Solnce je zahajalo, ko naznanijo čuvaji z gradu, da se bliža od štajerske strani mnogobrojen sovražnik. Velik strah je prevzel takoj vse naše hrabre junake, vso častito duhovščino in vse pošteno meščanstvo. Vitovec! Vitovec! je šlo od ust do ust. Proroki so bili vsi pokoncu.

(Dalje prihodnjč).

DNEVNE VESTI

Bivši tajnik odide te dni v zapor

El Paso, Texas, 4. maja. — Albert B. Fall, bivši tajnik za notranje zadeve v kabinetu predsednika Hardinga, ki je osleparil vlado v prid petrolejnemu interesu za mnoge milijone, se je izjavil, da odide raje v zapor, kot da bi se pritožil na višjo sodnijo. Fall je bil obsojen na leto dni zavora in v plačilu globe \$100,000.

Tihotapec ustreljen od zveznih agentov

El Paso, Tex., 4. maja. Spopad med tihotapci in zveznimi agenti tik ob meji med Zedinjenimi državami in Mehiko, je povzročil uboj znanega tihotapca, 19-letnega Viljema Rodriguez. Slednji je nameraval s svojimi tihotapci zanesti več žganja na ameriška tla, ko ga je zadel kroglja zveznih agentov. Rodriguez je bil na mestu mrtev.

Je rešil 150 ljudem življenje in je umrl

Philadelphia, 4. maja. — Tu je umrl Howard Kennedy, 47 let star, veteran iz svetovne vojne, ki je tekem 18 let rešil 150 osebam življenje, ko je dal svojo kri pri raznih operacijah. Zdravniki pravijo, da je njegova daželjivost tozadevno postala zanj usodepolna.

Tudi za leseno nogo se dobi odškodnina

San Francisco, 4. maja. Jonh Driscoll, sofer, je padel s truka, katerega je vozil, in si zlomil svojo leseno nogo. Zavarovalna družba ni hotela plačati \$383.00 za zlomljeno leseno nogo, dokler ni danes najvišja sodnija odločila, da mora družba plačati. Noga je noga, je rekla sodnija.

Se je zgrudil mrtev, ko je rekel Amen

Webb City, Oklahoma, 4. maja. — Rev. John H. Clarke, 71 let star, se je mrtev zgrudil v tukajšnji metodistiški cerkvi večeraj v trenutku, ko je opravil molitev in je zgovoril besedico Amen.

Pepel iz ognjenika zatemnil nebo

Seattle, Wash. 4. maja. — Pepel iz nekega nepoznanega ognjenika je danes zatemnil oblake nad mestom Kananak, Alas-

ka. Izbruh je bil takó silen, da so umolknil vsi radio aparati.

In drugič si bosta izbrala drugo mesto

Roscoe, Texas, 4. maja. — 17-letni J. E. Williams in 19-letni Roscoe Butler sta bila danes na mestu ubita od tovornega vlaka. Sinoči sta se podala k počtku na progi železnice v obližju tega mesta.

* V Chicagi je bil ustreljen policist Ruthy po nekem bežečem bančnem roparju.

* Republika Mehika namerava izgnati iz države 7000 Amerikancev.

MALI OGLASI

Garaža

prilagodna za popravilanje avtomobilov ali barvanje se odda. Velikost 60x38, nahaja se na St. Clair Ave. blizu 61. ceste, zadaj. Vpraša se na 6129 St. Clair Ave. (Tue. Fri. x)

Pozor!

Pozor, pevci in pevke pevskega zbora Jadran! V torek se vrši redna mesečna seja. Prosim, da pridete gotovo vsi, ker imamo važne zadeve za rešiti. — Tajnica.

Mlad fant

prost šole, bi rad dobil delo, naj-sivo že kar hoče. 6313 St. Clair Ave.

Naprodaj je

trgovina s kozuhovino. Samo oprema velja \$1500. Se prodna na leto nad \$15.000 vrednosti. Cena podjetju je samo \$1,500. Vprašaj epri Charles N. Novotny, 6702 Detroit Ave.

Delo dobi

starejša ženska za hišna opravila. Mala družina. Mora znati kuhati. Oglasi naj se na 1184 Norwood Rd. (109)

Naprodaj

je trgovina z mešanim blagom v slovenski naselbini v Collinwoodu. Pozve se na 789 Alhambra Rd. Se zamenja tudi za hišo. (106)

Pozor, društvo Žužemberk!

Zelo važna seja društva Žužemberk se vrši dne 6. maja ob pol osmih zvečer. Predsednik vas pozivlje, da se udeležite te seje, ker se gre za vaše ideje in za vašo korist. Pridite na to sejo, da boste vedeli, kako se člane vpcšteva. Bodite sami navzoči pri seji, ker se par članov skuša norčevati. Samo dva sta, ki imata vso moč nad nami. Torej pridite gotovo vsi na sejo, da naredimo temu enkrat konec. Vas vabi — predsednik.

Naprodaj je

trgovina — candy store, zraven višje šole. Se zamenja tudi za hišo. Pozve se na 1446 E. 57th St. (108)

SLOVENSKA BRIVNICA

Frank A. Gredence
6124 ST. CLAIR AVE.
(prej J. Ropar)

MESO! MESO!

Vedno velika zaloga svežega in suhega mesa. Prijazna postrežba in zmerne cene.

MARTIN FRANK

St. Clair-106th St. Market
GLenville 5994

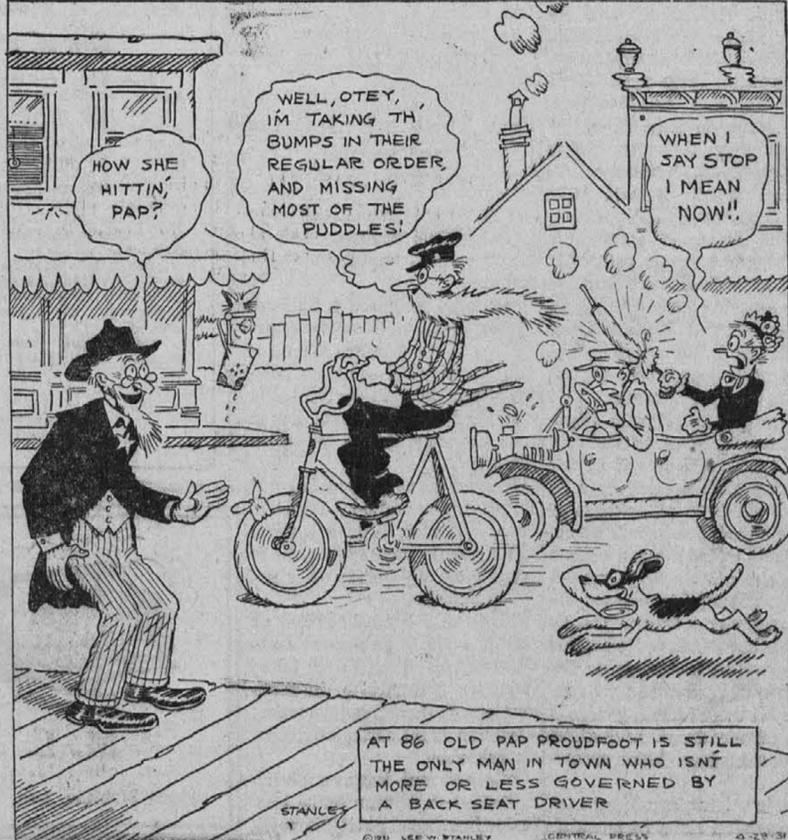
DOBER PREMOG!

Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
Stari Climpermanovi prostori
HEdenville 5798

12-letna Vivian Graham je vnukinja novo izvoljenega čičaskega župana Čermaka, za katerega izvolitev se je nardušeno poganjala pri svojih sošolkah, katere je prosila, naj povedo svojim staršem, da volijo za Čermaku.

THE OLD HOME TOWN

AT 86 OLD PAP PROUDFOOT IS STILL THE ONLY MAN IN TOWN WHO ISNT MORE OR LESS GOVERNED BY A BACK SEAT DRIVER

HENRIK SIENKIEWICZ
POTOP
iz poljščine prevrel
DR. RUDOLF MOLE

(Nadačevanje)

Iz tabora se niso mogli pokazati, ker so nepredvidneze ločili ordinci, če pa je tabor zadremal, so začeli iz bičevja grozno tuliti, oni pa, misleč, da jih napada velika vojska, so morali stati cele noči pripravljeni. S tem je knez padel v grozen obup, ker ne ve, kaj naj počne, kam naj ide in kam naj se obrne — radi tega ga je treba hitro napasti, dokler ne mine strah. Vojakov ima šest tisoč, a blizu tisoč jih je že izgubil. Konji mu padajo. Konjenica je dobra, pehota prilična, vendar pa je Bog dal, da to gine od dne do dne, če jih pa le doseže naša vojska, se vsi razkrope. Kneže kočije, šest proviantnih voz in krasnih stvarih sem uplenil v Bialostoku, poleg tega dva topa, a sem moral, kar je večjega, potopiti. Izdajniški knez je od neprestane jeze obolel in jedva more sedeti na konja, mrzlica ga ne pusti ne ponoči ne podnevi. Gospodična Borzobohata je ujeta, a ker je bolan, ne more naskakovali njene nedolžnosti. Te novice in priznanja o njegovem obupu sem povzel od ujetnikov, ki so jih pripekali moji Tatarji in kateri bodo, če jih še enkrat daste pripakati, gotovo ponovili resnico. S tem priporočam svojo vdano službo jasno velmožnemu gospodu in mojemu hetmanu, prosim odpustjenja, če sem kaj pogršil. Ordinci so dobri dečki in, videč velik plen, izorno služijo.

"Jasno velmožni gospod!" je rekel Oskierka. "Vaše velmožje gotovo ne obžaluje več, da ni več tu Volodijovskega, zakaj tudi ta ne bi bil kos temu vtelesnemu vragu."

"To so neverjetne stvari!" je rekel gospod Sapieha in se prijel za glavo. "Ali se ne laže?"

"To je brezobčirna ščuka! On je tudi knezu vojvodi vilenskemu v obraz povedal resnico, ne mene se za to, če mu je bilo ljubo poslušati ali ne. Evo! Isto postopanje kakor s Hovanskim, samo Hovanski je imel petnajstkrat več vojakov."

"Če je to res, tedaj je treba čim najprej nastopiti," je rekel Sapieha.

"Dokler se knez ne zave." "Pojdimo, za milega Boga! Oni tam mu kopije jarke, torej ga doženemo!"

Vtem so začeli ujetniki, ki so jih držali Tatarji skupaj pred hetmanom, videč pred seboj hetmana, stekaje, plakaje kazati na svojo revščino in v raznih jezikih prositi za milost. Bili so med njimi Švedje, Nemci in Škotje, ki so bili pridržani Boguslavu. Gospod Sapieha jih je odzvel Tatarjem, jim velel dati jesti in izvabljal priznanja brez pripekana.

Izpovedi so potrdile resnice Kmitičevih besed. Vsa Sapiehova vojska pa je krenila z veliko silo naprej.

XXXVIII.

Naslednje Kmitičevo poročilo je prišlo iz Sokolke in se je glasilo sledeče:

"Da bi spravil našo vojsko v zmoto, je simuliral pohod proti Ščučinu, kamor je poslal ogledno stražo. Sam je z glavno silo šel v Janov in tam dobil pomožne čete v pehoti, ki jih je privedel kapitan Kyritz: osem sto dobrih ljudi. Od nas se vidijo knježji ognji. V Janovu namestavajo počivati teden dni. Ujetniki pravijo, da je pripravljen sprejeti bitko. Mrzlica ga še venomer trese."

Ko je gospod Sapieha prejel to poročilo, je pustil ostanek voz in topov ter krenil po cesti v Sokolko in naposled sta si stali dve vojski druga proti drugi. Slutili so, da je bitka neizogibna, ker eni niso mogli več dalje bežati,

drugi pa preganjati. Medtem sta ležali vojski kakor dva borilca, ki se imata po dolgem preganjanju spoprijeti, druga proti drugi, loveč zraku v zasopla grla, in počivali.

Ko je gospod hetman ugledal Kmitiča, ga je objel in rekel:

"Ze sem se srdil nate, ker nisi dal tako dolgo glasu od sebe; sedaj pa vidim, da si več storil, nego sem si mogel misliti in, ako nam Bog nakloni zmago, bo tvoja, a ne moja zasluga. Sedel si kakor angel varuh za Boguslavom!"

Kmitiču je zasijal v očeh zlovržen pogled:

"Če sem njegov angel varuh, moram biti tudi pri njegovi smrti."

"Bog ti bo pomagal," je rekel resno hetman, "toda če hočeš, da te bo blagoslovil, tedaj preganjaj sovražnika domovine, ne osebnega."

Kmitič se je molče priklonil, toda ni bilo videti, če so lepe hetmanove besede napravile nanj kakršenkoli vtis. Njegov obraz je izražal neutušeno sovraštvo in je bil tem groznejši, ker je vsled napornega preganjanja Boguslava še bolj shušjal. Poprej se je zrcalila na tem obrazu samo hrabrost in predrzna lahkomišljenost, sedaj pa je postalo strogo in obenem sovražno. Lahko si ugani, da se mora oni, komur je zapisal ta človek v svoji duši sovraštvo, čuvati, pa naj si bo tudi Radzivil.

In res se je že strašno maščeval. Njegove zasluge v tej vojni so bile res ogromne. Prehitel je Boguslava, mu zabrisal sled, zmešal njegove račune, mu vcepil prepričanje, da je obkoljen in da se mora umikati. Šel je dan in noč pred njim. Strl je prednjc straže, za ujetnike je bil brez usmiljenja. V Siemiatičih, v Bočkih, v Orli in okoli Bielska je napadel v tihi noči cel tabor.

V Vojskah, nedaleč od Zabudova, v pravih radzivilskih pokrajinah, je padel kakor slepi vihar na sam knježji stan, da je Boguslav, ki je baš sedel k obedu, skoraj živ padel v njegove roke in je le s pomočjo gospoda Sakoviča, ošmianskega podkomornika, odnesel zdrave pete. Pod Bialostokom je ugrabil Kmitič kočijo in prtljago Boguslava. Njegovo vojsko je utrudil, spravil v nered, mučil z gladom. Izborni nemški pešci in švedski konjeniki, ki jih je privedel Boguslav s seboj, so se vračali liki okostnjaki, zmešani, prestrašeni, brez spanja. Divje vpitje Kmitičevih Tatarjev in dobrovoljcev se je razlegalo pred njimi, na straneh, spredaj, zadaj. Jedva je utrujeni vojak zatislil oči, ko je moral zgrabiti za orožje. Čim dalje so šli, tem hušje je bilo.

Drobna slahta, ki je stanovala v onih krajih, se je pridružila Tatarjem, deloma iz sovraštva do biržanskih Radzivilov, deloma iz strahu pred Kmitičem, ker je upornike kaznoval brez usmiljenja. Zato so njegove sile rasle, Boguslavove kopnele.

Vrhu tega je bil sam Boguslav v resnici bclan, in dasi se v srcu tega človeka ni nikdar vgnezdila skrb za dalj časa in dasi so mu astrologi, katerim je on slepo verjel, v Prusih prerovali, da ga v tej vojni osebo ne zadene nič zlega, je vendar njegovo samoljubje kot vojskovodje neizmerno trpelo. On, čigar ime kot vojskovodje se je z obhvalovanjem imenovalo na Ničozemskem, na Renu in v Franciji, je bil v teh temnih gozdovih tepen od nevidnega sovražnika vsak dan in brez bitke premagan.

Bila je v tem preganjanju taka nenavadna zloba in navadno

vojno mero prekašajoča sila, da je Boguslav s prirojeno bistrostjo po nekoliko dnevih uganil, da ga preganja kak neutušljiv oseben sovražnik. Lahko je bil izvedel ime Babiniča, saj ga je ponavljala vsa okolica, toda to ime mu je bilo tuje. Zato bi bil prav rad spoznal to osebo in na poti mu je za časa preganjanja pripravljaj na stotine ovir. Pa vse zaman! Babinič se je znal umakniti zasedam in je udaril tam, kjer so ga najmanj pričakovali.

Naposled sta se obe vojski znašli v okolici Sokolke. Boguslav je res našel tam pomoč pod poveljem v. Kyritza, kateri poprej ni vedel, kje se nahaja knez, in je šel v Janov. Tu se je imela odločiti usoda Boguslavovega podjetja.

Kmitič je skrbno zaprl vsa pota, ki so vodila iz Janova k Sokolki, Koričinu, Kužnici in Suhovolju. Gozde, goščave in pašnike v okolici so zasedli Tatarji. List ni mogel skozi, noben voz z živčjem ni mogel preiti — zato se je tudi Boguslavu mudilo do bitke, dokler ne pojejo njegovi vojaki zadnjega koščka suharja.

Toda kot prebrisan in vseh spletk zmōžni človek je sklenil najprej poizkusiti s pogajanjem. Ni še vedel, da ga prekaša gospod Sapieha v tem poslu po pametni in prebrisanosti. Prišel je torej v Sokolko v Boguslavovem imenu gospod Sakovič, podkomornik in starosta ošmianski, njegov dvorjan in osebnii prijatelj. Prinesel je s seboj liste in pocblastilo za sklenitev miru.

Ta gospod Sakovič, premožen mož, ki je dosegel pozneje senatorsko čast, ker je postal smolenski vojvoda in namestnik zakladnika velike kneževine, je bil takrat eden izmed najbolj slovečih vitezov na Litvi, a slovel je i po junaštvu i po lepoti. Bil je srednje rasti, lase na glavi in obrvi je imel črne kakor vranje krilo, oči pa bledomodre, ki so zrlle s čudovito in neizrekljivo drznostjo, tako da je govoril Boguslav o njem, da udarja z očmi kakor s čakunom. Nōsil se je po inozemsko, kraj si je bil prišel s skupnih potovanj z Boguslavom, gvoril je vse jezike. V boju se je zagnal v največjo zmešnjavo a tako silo, da so ga med prijatelji imenovali "obupneža."

Toda na hvalo svoji ogromni moči in zavednosti je prišel vedno cel nazaj. Pravili so o njem, da je kočijo v diru ustavil s tem, da je zgrabil zadnji dve kolesi; pil je lahko brez mere. Popil je bokal slivovke, pa je bil potem tako trezen, kakor bi ne pil ničesar. Z ljudmi je bil neuzujen, ošaben, prepirljiv. V Boguslavovih rokah pa je postal mehak kakor vosek. Bil je olikanega obnašanja in se je znal obnašati tudi v kraljevskih sobanah, a pri vsem tem je imel neko divjost v duši, ki je izbruhnila od časa do časa kakor plamen.

Bil je prej tovariš, nego knezov sluga.

Boguslav, ki ni v svojem življenju nikogar ljubil, je imel za tega človeka nepremagljivo slabost. Od narave sila skop, je bil edino za Sakoviča sila radodaren. S svojim vplivom ga je povzdignil do podkomornika in ga obdaril z ošmianskim starostvom.

Sedaj ga je poslal k Sapiehi. Toda naloga je bila težavna, prvič, ker bi starosta kaj lahko sumil, da je prišel samo na poizvedovanje in radi ogledovanja Sapiehovih vojsk; drugič, ker je imel poslanec mnogo zahtev, a nič žrtev.

K sreči pa se gospod Sakovič ni posebno razburjal. Prišel je kot zmagovalec, ki prihaja narekovat pogoje premaganca, in je takoj uprl svoje blede oči v gospoda Sapieho.

Ko je videl gospod Sapieha ta napuh, se je le nasmehnil s pomilovanjem. Vsak človek lahko imponira z drznostjo in ošabnostjo, a le ljudem gotove mere; a hetman je bil nad mero gospoda Sakoviča.

"Gospod moj, knez na Birzah in Dubinkah, konjar velike kneževine in vrhovni poveljnik vojsk

njegove knežje visokosti elektorja," je rekel Sakovič, "me pošilja s poklonom in vprašanjem po zdravju vaše vzvišenosti."

"Zahvali kneza, gospod, in povej mu, da si me videl zdravega."

"Imam pismo za vašo vzvišenost."

Sapieha je vzel list, ga otvoril precej malomarno, ga prečital in rekel:

"Škoda časa. Ne morem razumeti, česa želi knez. Ali se podajate, ali hočete poizkusiti srečo?"

Satkovič se je delal osupnjeneega.

"Mi naj se podajamo? Menim, da knez baš v tem listu predlaga to vašo vzvišenosti, da bi se vaša vzvišenost podala. . . vsaj moje instrukcije. . ."

Sapieha ga je prekinil:

"O vaših instrukcijah se pomenuva pozneje, dragi moj gospod Sakovič! Preganjamo vas skoro trideset dni kako psi zajeca. Mar ste že kdaj slišali, da bi zajec predlagal psom, naj se podajo?"

"Dobili smo pomoč."

"Da, Krytza in osem sto ljudi. Ostali so tudi utrujeni, da popadajo še pred bitko. Rečem vam, kar je ponavljaj Hmielnicki: škoda govoriti!"

"Elektor z vso svojo močjo je za nami."

"Torej dobro. . . Ne bo mi ga treba tako daleč iskati, ker ga hočem baš vprašati, s kakim pravom pošilja vojsko za mejo ljudovlade, čije najemnik je in ji je dolžan zvestobo."

"S pravom močnejšega."

"Morda veljajo v Prusih taka prava, pri nas ne. Sicer pa, če ste močnejši, poizkusite se!"

"Ze davno bi bil udaril knez na vašo vzvišenost, če bi mu ne bilo škoda bratovske krvi."

"Da mu je ni bilo že prej škoda!"

"Knez se tudi čudi sovraštvu Sapiehov do doma Radzivilov in da se vaša vzvišenost radi privatnega maščevanja ne sramuje obliovati domovine s krvjo."

"Tfu!" je zakričal Kmitič, ki je poslušal za hetmanovim stolom razgovor.

Gospod Sakovič je vstal; šel je k njemu in ga premeril z očmi.

Toda naletel je na sebi enakega, če ne boljšega, in v Kmitičevih očeh je našel starosta tak odgovor, da je pobesil pogled k tlom.

Hetman je nagrbnčil čelo.

"Sedi, gospod Sakovič, a vi tiho!"

Potem je rekel:

"Edino vest govori resnico; usta jo pa prežvečijo in pljunejo na svet laž. Oni, ki s tujimi vojaki napada deželo, očita krivico onemu, ki jo brani. Bog te sliši, a nebeški kronist to zapisuje."

"Radi soyaštva Sapiehov do Radzivilov je poginil knez vojvoda vilenski."

"Izdajice, a ne Radzivilove sovražim jaz, a najboljši dokaz za to je, da je knez stotnik Radzivil v mojem taboru. Povej, gospod, kaj hočeš?"

"Vaša vzvišenost, povem, kar imam v srcu: sovraži oni, ki pošilja skrite ubijalce."

Zdaj je osupnil gospod Sapieha.

"Mar sem jaz poslal ubijalce na kneza Boguslava?"

"Da!"

"Gospod, ti si zblaznel!"

"Oni dan smo za Janovom ulovili človeka, razbojnika, ki je že enkrat stregel knezu po življenju. Natezalnica bo storila, da pove, kdo ga je poslal."

Nastal je molk, toda v tej tišini je gospod Sapieha slišal, kako je Kmitič, stoječ za njim, ponovil skozi stisnjene ustnice:

"Gorje, gorje!"

(Dalje sledi.)

V Elizabethtown, Ky., je bilo poklicano vojaštvo, da je varovalo tri Zamorce pred linčanjem. Obloženi so, da so umorili nekega 55 let starega farmerja. Slika kaže prizor, ko so peljali obtožence na sodnijo.

Slika kaže Mrs. Anno Macharovec pred odgonom iz Pittsburga, Pa., v njeno domovino Čehoslovaško. Pred dvanajsetimi letoma je prišla nepostavnim potom v Zedinjene države in je kmalu zatem poročila nekega ameriškega državljana. Ko so oblasti zvedele za njen nepostavni prihod, so odredile njeno deportacijo. Seboj je vzela svojega 8 mesecev starega otroka, ki je po postavih ameriški državljan.

Zelo važno naznanilo

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOL. JEDNOTA
PRVA SLOVENSKA BRATSKA PODPORNKA ORGANIZACIJA
V AMERIKI

PRIEDI PRIHODNJE POLETJE

PRVI IZLET V STARO DOMOVINO

Omenjeni izlet se bo vršil na svetovno znanem, modernem brzoparniku CUNARD LINE

"BERENGARIA"

ki odpluje iz New Yorka

DNE 20. JUNIJA, 1931 O POLNOČI

Izlet, kakor vse kaže, bo nekaj posebnega, nekaj pomembnega in veselega za vse, ki se bodo izleta udeležili.

Med potjo se bodo izletniki ustavili v "LISIEUX" na Francoskem, kjer bodo počastili grob "Male Ovetke sv. Terezije." Dalje si bodo potniki ogledali Pariz in druge znamenite posebnosti na Francoskem. Nato se bo odpotovalo proti Ljubljani, kjer se bo počastilo grob slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. Jednote, pokojnega Rev. F. S. Šušteršiča. Izletniki se bodo korporativno udeležili slavlj škofa Barage, ki se bo vršilo v Ljubljani dne 12. julija. Počastilo se bo razne druge dostojanstvenike in ogledalo se bo razne zanimive kraje naše stare domovine.

Ravno tako bo dana prilika vsem, ki se bodo želeli pokloniti sv. Očetu v Rimu, da bodo to lahko storili. Iz tega je razvidno, da bo izlet nekaj zanimivega in veselega. Zato se vabi vse rojake širom Amerike in Kanade, da se tega izleta v obilnem številu udeleže.

Glede potnih listov, permitov, voznih listov itd pišite za nadaljna pojasnila na nižje podpisane

Josip Zalar, glavni tajnik,

1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

LEPA PRILIKA

Hišo, pet sob, z vsemi modernimi udobnostmi in z garažo, vam zgradim za \$4,000 in več. Imam tudi več lotov, katere prodam od \$400 naprej. Izdelejem stavbene načrte brezplačno mojim odjemalcem. Se vam priporočam

M. L. JALOVEC

STAVBENIK

19404 Mohican Ave.

Kenmore 1837-J

Mornariški general major Smedley Butler je dobil enomesečni dopust, da bo organiziral novo državno policijo v Državi Oregon. Spodaj levo je governer države Oregon, Meier, drugi dve sliki pa predstavljata Butlerja. General Butler je oni, ki je povedal ne baš laskav incident o Mussoliniju, vsled česar je spravil vlado Zedinjenih držav v nemalo zadrego.